

2020-05-25

Kontaktperson:

Telefon:

E-post: @sweco.se

KOMPLETTERANDE SAMRÅD AVSEENDE PLANERADE KRAFTLEDNINGAR MELLAN KOLBOTTEN OCH NYNÄSHAMN

Vattenfall Eldistribution AB planerar att spänningshöja och bygga om befintlig kraftledning mellan Kolbotten och Nynäshamn. Nu genomförs ett kompletterande samråd, enligt 6 kap. miljöbalken, för sträckorna förbi Kagghamra och Stutby.

Stockholmsregionen växer och invånarantalet i regionen ökar. En effekt av tillväxten i regionen är att behovet av kapacitet i elnätet ökar. Samtidigt ställer samhället idag allt högre krav på en tillförlitlig elförsörjning. För att möta kapacitetsbehovet och öka driftsäkerheten i nätet planerar Vattenfall Eldistribution att konvertera regionnätet från 70 kV till 130 kV.

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden nedan) har idag en 70 kV kraftledning mellan Kolbotten och Nynäshamn som behöver spänningshöjas. Spänningshöjning innebär byggnation av en 130 kV kraftledning, huvudsakligen parallellt med befintlig 70 kV ledning som därefter raseras. Kraftledningen planeras att utföras som luftledning med undantag för sträckan vid Ösmo tätort där ledningen förläggs som markkabel. För att ombyggnationerna ska kunna genomföras avser Sökanden att ansöka om nytt tillstånd för ledningarna (nätkoncession för linje).

Sökanden inledde i september 2019 ett samråd för de planerade åtgärderna, med förslag på sträckning för den nya 130 kV ledningen. Ett kompletterande samråd för den alternativa sträckningen runt Kagghamra genomfördes även under oktober/november 2019.

Det har nu framkommit att en ändring behöver göras av alternativ sträckning runt Kagghamra. En ny transformatorstation (benämnd Grödinge) planeras ca 1 km nordväst om Kagghamra och den nya 130 kV ledningen behöver ansluta till denna station. Den tidigare alternativa sträckningen utgår därmed och ersätts av nya föreslagna sträckningar. Tillstånd för den nya transformatorstationen omfattas inte av koncessionsansökan för planerade ledningar och hanteras därför som ett separat ärende.

Vid samrådet har även synpunkter inkommit från Försvarmakten om att de båda samradda sträckningarna vid Stutby utgör begränsning för Grindsjöns skjutfält som är av riksintresse för totalförsvaret. Inom Grindsjöns skjutfält bedrivs enligt Försvarmakten verksamhet som kan påverkas av de elektromagnetiska fält som genereras av en kraftledning. En ny ledningssträckning utanför skjutfältet har därför utretts.

Föreliggande samrådsbrev ska ses som ett tillägg till tidigare framtaget samrådsunderlag som finns att tillgå på Sökandens hemsida: www.vattenfalleldistribution.se/samrad/ort/kolbotten-nynashamn. I samrådsunderlaget finns mer information gällande projektet, ledningens utförande samt de miljöeffekter som ledningen kan ge upphov till och hänsynsåtgärder för att minimera dessa.

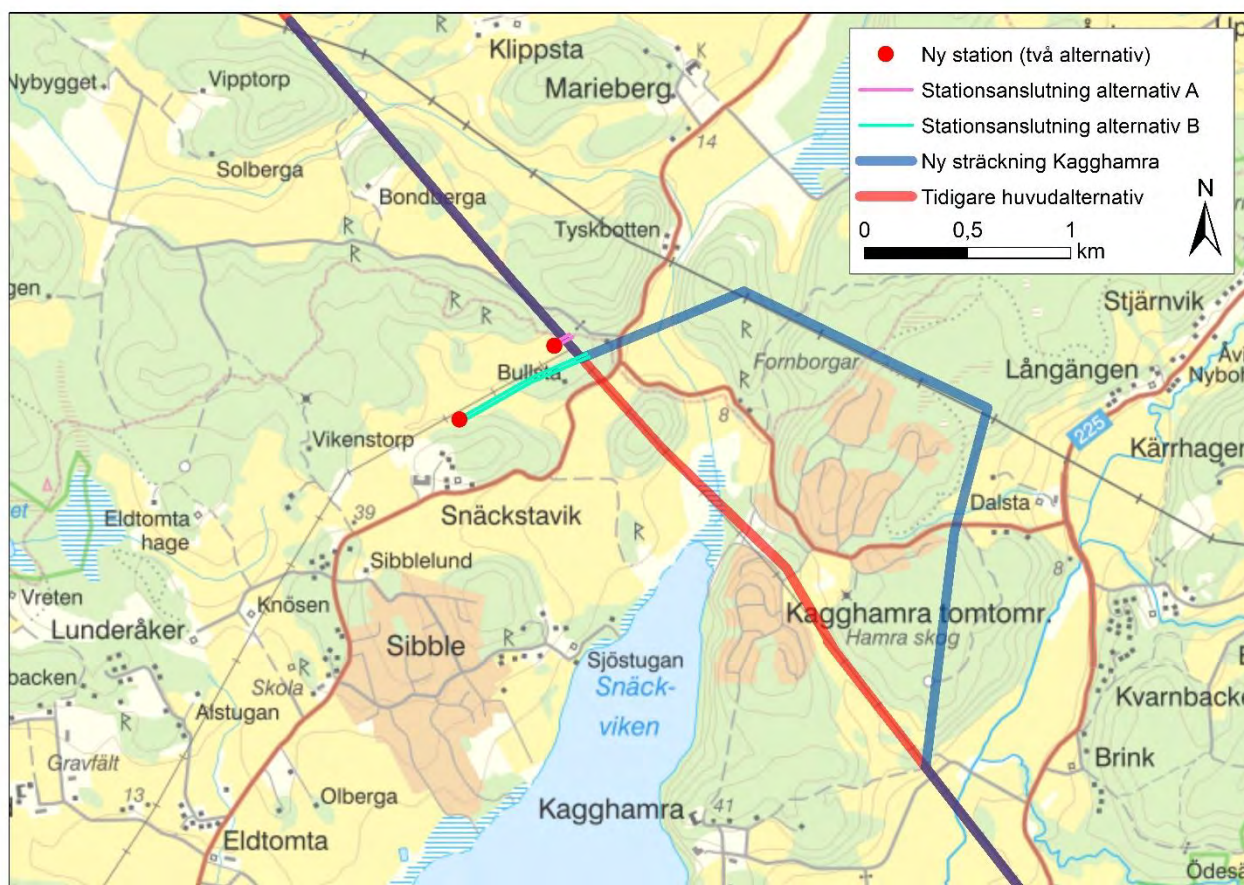
De ställningstaganden som gjorts i tidigare samrådsunderlag gällande påverkan på omgivningsaspekter bedöms som giltiga även med de sträckningsändringar som nu samråds, förutom för kulturmiljö. För påverkan

på kulturmiljö så görs en ny bedömning i föreliggande samrådsbrev. Alla de hänsynsåtgärder som föreslås i samrådsunderlaget gäller även för nya utredda sträckningar.

Ny sträckning Kagghamra och nya sträckningar Grödinge

Ny utredd ledningssträckning förbi Kagghamra kan ses i Figur 1. Sträckningen sammanfaller med tidigare huvudalternativ fram till Bullsta, där sträckningen viker av åt nordost. Efter ca 800 meter ansluter sträckningen till ledningsgatan för en av Svenska kraftnäts 400 kV ledningar som därefter följs åt sydost. Efter passagen norr om Kagghamra viker sträckningen av söderut och ansluter till befintlig ledning Kolbotten-Nynäshamn. Ny sträckning är ca 6 kilometer.

För ny transformatorstation Grödinge utreds två olika stationsplaceringar, se Figur 1 nedan. Till varje stationsplacering har en ledningssträckning utretts, alternativ A och B. För att uppfylla kraven på driftsäkerhet som gäller till station Grödinge så krävs två ledningar på berörd sträcka, dvs en ledning som går in till stationen och en ledning som går ut från stationen.

Figur 1. Nya utredda ledningssträckningar Kagghamra/Grödinge

Ny ledningssträckning Kagghamra berör pågående detaljplan för [redacted] och [redacted]. Detaljplanen syftar till utökning av byggrätten samt möjliggör utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp. Ny ledningssträckning passerar mellan två områden i detaljplanen öster om Kagghamra. Avståndet till detaljplanelagt område är ca 30 meter. I övrigt berör ny sträckning inga detaljplaner eller fördjupade

översiktsplaner. Sträckningen berör omväxlande jordbruks- och skogsmark. Fyra områden med markavvattningsföretag berörs, se karta i Bilaga 1 och Tabell 1. Sträckningen korsar väg 569 samt fyra mindre bilvägar. Korsningar med vägar kommer att ske i enlighet med gällande lagstiftning.

Nya sträckningar till Grödinge station berör inga detaljplaner eller fördjupade översiktsplaner. Alternativ A berör uteslutande skogsmark medan Alternativ B berör till hälften skogsmark och till hälften åkermark. Alternativ B berör två områden med markavvattningsföretag, se karta i Bilaga 1 och Tabell 2. Sträckningarna berör inga vägar.

Tabell 1. Markavvattningsföretag längs ny ledningssträckning Kagghamra.

Kart-ID	Namn	Beskrivning
MV1	Berga-Björksta tf	Båtnadsområde
MV2	Berga-Björksta tf	Dike
MV3	Snäckstavik norra tf, Snäckstavik södra tf	Båtnadsområde
MV4	Marieberg o Snäckstavik m.fl	Båtnadsområde

Tabell 2. Markavvattningsföretag längs med Alternativ B Grödinge

Kart-ID	Namn	Beskrivning
MV3	Snäckstavik norra tf, Snäckstavik södra tf	Båtnadsområde
MV5	Snäckstavik norra tf, Snäckstavik södra tf	Dike

En sumpskog (S1) ligger ca 15 meter från Ny sträckning Kagghamra (se Bilaga 1). Området utgörs av talldominerad kärrskog. Sträckningen berör vidare i nordväst Grödinge som utgör ett riksintresse för kulturmiljö. Grödinge är en centralbygd med förhistorisk bruknings- och bosättningskontinuitet, smala uppodlade sprickdalar, präglade av mindre herrgårdar, och med stor fornlämningsrikedom i de dominerande landskapspartierna. Riksintresset omfattar bl.a. stenåldersboplatser från främst yngre stenåldern och lämningar från bronsåldern. I området berörs ett antal fornlämningar, se Bilaga 1 och Tabell 3. En kraftledning kan leda till påverkan på kulturmiljön genom sin visuella närvaro i landskapet. Ny sträckning går genom Grödinge riksintresse huvudsakligen invid befintliga kraftledningar varvid ingen ny visuell påverkan tillkommer. Ny påverkan kommer dock att bli aktuell vid korsning med Snäckstaviksbacken.

Tabell 3. Kulturhistoriska lämningar som berörs av ny ledningssträckning Kagghamra.

Lämnings Nr / Kart ID	Antikvarisk bedömning	Beskrivning
L2017:8102	Fornlämning	Grav- och boplatssområde
L2017:7310	Fornlämning	Gravfält bestående av ca 12 fornlämningar.
L2017:8087	Fornlämning	Gravfält 45x30 m bestående av 5 fornlämningar.
L2017:7620	Fornlämning	Gravfält, 110x75 m, bestående av ca 30 fornlämningar.
L2017:4513	Övrig kulturhistorisk lämning	Fornlämningsliknande lämning
L2017:7309	Fornlämning	Hög.

L2017:7758	Fornlämning	Fornborg. Fornborg, 300x100-200 m st (N-S), i huvudsak begränsad av branta bergskanter.
L2017:7547	Fornlämning	Gravfält, 90x 60 m, bestående av ca 20 fornlämningar.
L2017:3710	Fornlämning	Gravfält 90 x 70 m, bestående av ca 20 fornlämningar.

Nya sträckningar till Grödinge station berör inga utpekade naturmiljöintressen. Gällande kulturmiljöintressen så berör Alternativ A tre kulturhistoriska lämningar, varav en större fyndplats, se karta i Bilaga 1 och Tabell 4 nedan. Alternativ B berör fem kulturhistoriska lämningar. Två av lämningarna utgör större områden i form av en bytomt (L2017:7635) och ett gravfält (L2017:7461). Ledningsstolpar kan komma att behöva placeras inom lämningen för bytomt, dvs L2017:7635. Båda alternativen berör Grödinge riksintresse för kulturmiljö. Ny visuell påverkan kommer att tillkomma till följd av Alternativ B där det går över öppen mark. Samråd enligt kulturmiljölagen kommer att genomföras med Länsstyrelsen för Alternativ A och B. Hänsynsåtgärder för att minimera påverkan kommer att tas fram i samråd med Länsstyrelsen.

Påverkan på kulturmiljö av projektet som helhet bedöms till följd av dessa nya sträckningar som mer påtaglig och därför höjs bedömningsgraden från liten till **måttlig**.

Tabell 4. Kulturhistoriska lämningar som berörs av nya sträckningar Grödinge.

Alternativ	Lämnings Nr / Kart ID	Antikvarisk bedömning	Beskrivning
Alternativ A	L2013:8114	Övrig kulturhistorisk lämning	Fyndplats, ca 180x90 (Ö-V), bestående av ytfynd av 5 flintbitar, 2 brynen och enstaka skärviga stenar.
Alternativ A	L2017:4620	Fornlämning	Älvkvarnsförekomst i block 1,5 m st.
Alternativ A	L2017:4513	Övrig kulturhistorisk lämning	Fornlämningsliknande lämning.
Alternativ B	L2017:7461	Fornlämning	Gravfält 120x80 m (NÖ-SV), bestående av ca 45 fornlämningar.
Alternativ B	L2017:7635	Fornlämning	Bebyggelselämningar. Inom ett område 150 m diam är ca 50 fornlämningar.
Alternativ B	L2017:7308	Fornlämning	Stensättning
Alternativ B	L2017:7309	Fornlämning	Hög
Alternativ B	L2017:4070	Fornlämning	Gravhägnad
Alternativ B	L2017:4070	Fornlämning	Gravhägnad

Ny sträckning Kagghamra berör inga utpekade intressen för friluftslivet eller för landskapsbilden. Gällande påverkan på landskapsbilden så går ny sträckning i stora delar parallellt med andra befintliga kraftledningar. Det är enbart på sträckorna mellan befintlig 70 kV ledning och befintlig 400 kV ledning som ett helt nytt intrång blir aktuellt. I den östra passagen berörs huvudsakligen skogsmark där ledningens exponering i landskapet begränsas. I den västra passagen kommer däremot ledningen bli mer synlig där den korsar

Snäckstaviksbäcken. Då befintlig ledning norr om Snäckviken kommer att raderas bedöms dock den sammanlagda påverkan på landskapsbilden bli oförändrad med ny sträckning.

Två bostadshus är belägna inom 100 meter från sträckningen, det ena på ca 70 meters avstånd vid Dåstorp () och det andra på ca 100 meters avstånd i norra Kagghamra ().

Nya sträckningar till Grödinge station berör inte heller några utpekade intressen för friluftslivet eller för landskapsbilden. Påverkan på landskapsbilden uppstår för Alternativ B där ledningen går över öppen mark. Då sträckningen är relativt kort och enbart ca 250 meter går över öppen mark, så bedöms denna påverkan som liten.

Ett bostadshus är beläget inom 100 meter från Alternativ B på ca 70 meters avstånd vid Bullsta (). Inga bostadshus finns inom 100 meters avstånd från Alternativ A.

Ny sträckning Stutby

Ny utredd ledningssträckning förbi Stutby kan ses i Figur 2 nedan. Sträckningen sammanfaller med tidigare samrådd sträckning fram till Tegelvreten där sträckningen viker av söderut. I höjd med Eby viker sträckningen av åt sydost varefter sträckningen mer eller mindre följer gränsen till skjutfältet fram till befintlig ledning Kolbotten-Nynäshamn. Ny sträckning är ca 5 kilometer.

Figur 2. Ny ledningssträckning förbi Stutby.

Ny sträckning berör inga detaljplaner eller fördjupade översiktsplaner. Sträckningen berör huvudsakligen skogsmark men jordbruksmark finns längs två korta delsträckor, sydväst om Stutby och vid Eby. Två områden med markavvattningsföretag berörs, se karta i Bilaga 2 och Tabell 5. Sträckningen korsar väg 541 på två platser samt två mindre vägar. Korsningar med vägar kommer att ske i enlighet med gällande lagstiftning. Sträckningen berör även ett influensområde för buller eller annan risk som avser Grindsjöns skjutfält.

Tabell 5. Markavvattningsföretag längs ny sträckning.

Kart-ID	Namn	Beskrivning
MV5	Sänkning av Fagersjön	Båtnadsområde
MV6	Sänkning av Fagersjön	Dike

Tre utpekade naturmiljöobjekt berörs av sträckningen, se karta i Bilaga 2 samt Tabell 6. Där ny sträckning viker av från huvudalternativet berörs en våtmark/sumpskog. Våtmarken innehar låga naturvärden. Strax

söder om Eby tangeras ett biotopskyddat område som utgörs av en äldre sandskog. Området utgör även en nyckelbiotop. Ingen avverkning kommer att ske inom det biotopskyddade området.

Tabell 6. Naturmiljöintressen som berörs av ledningssträckningen.

Kart-ID	Intresse	Namn	Beskrivning
VMI1/S2	Våtmarksinventeringen/Sumpskog	Mosse 700 m SV Tegelvreten 8 km S Vårsta	Mosseskog, låga naturvärden
S3	Sumpskog	700 M Ö Söderängsberget	Kärrskog, preliminär klass 3.
B1/NB1	Biotopskydd/Nyckelbiotop	SK 710-2012	Biotopskyddat område, äldre sandskog.

Sträckningen passerar ca 300 meter norr om riksintresset för kulturmiljö Sorunda-Stymninge se karta i Bilaga 2. Riksintresset kännetecknas av dalgångsbygd som i fornlämningsrikedom, landskap och bosättningsmönster speglar ett jordbruk som etablerades under järnåldern och dess förändringar i och med det sena 1800-talets skiften. Riksintresset utgörs av bl.a. flera storhögar och stora gravfält, stor skeppssättning, runstenar, rekonstruerad forntida vägsträckning och fornborgar som visar bygdens centrala ställning under järnåldern. Inga kända fornlämningar berörs av ledningssträckningen.

Sträckningen berör utkanten av ett riksintresse för rörligt friluftsliv, "Mälaren med öar och strandområden i Stockholms län". Riksintresset utgörs av de samlade natur- och kulturvärdena i kustområdet och skärgården. Sträckningen berör inga intressen med avseende på landskapsbild. Gällande påverkan på landskapsbild bedöms den bli begränsad i skogsmark och mer påtaglig vid passager med öppen mark, d.v.s. sydväst om Stutby och söder om Eby.

Närmaste bostadshus ligger vid Eby () och vid Frölunda (), båda husen ligger ca 100 meter från sträckningen.

Som nämns ovan går tidigare samrådsunderlag att hitta på Sökandens hemsida:

www.vattenfalleldistribution.se/samrad/ort/kolbotten-nynashamn. Samrådsmaterial kan också beställas genom att kontakta [redacted] @sweco.se, [redacted]. Vid frågor gällande projektet kontakta ansvariga konsulter [redacted].

Sökanden kommer att under våren/sommaren 2020 låta genomföra en kompletterande naturvärdesinventering för de sträckningar som nu samråds. Resultatet från naturvärdesinventeringen kommer att redovisas i kommande MKB. Även en arkeologisk utredning kommer att genomföras för alla de ledningssträckningar som Sökanden avser att gå vidare med. Resultaten från denna avses även dem att redovisas i kommande MKB. Som berörd part har ni möjlighet att yttra er kring lämpligt sträckningsval samt lämna upplysningar och ge förslag på frågor som behöver belysas i kommande miljökonsekvensbeskrivning för projektet.

Viktig information

Vi ber er att informera eventuella hyresgäster, arrendatorer eller andra nyttjanderättsinnehavare knutna till er fastighet som kan väntas bli berörda av projektet. Om dessa önskar ytterligare informationsmaterial går det bra att kontakta oss och få detta skickat per post. Vi ber er även vidarebefordra kontaktuppgifter till eventuella nyttjanderättsinnehavare som berörs av projektet till oss snarast möjligt.

Skriftliga synpunkter önskas oss tillhanda senast **2020-06-26** till:

kagghamrastutby@sweco.se

Alternativt:

Sweco Energy AB

Att: [redacted]

Box 340 44

100 26 Stockholm

Med vänlig hälsning

På uppdrag av Vattenfall Eldistribution AB

Bilagor

Bilaga 1. Intressekarta Kagghamra/Grödinge

Bilaga 2. Intressekarta Stutby